בבעיות היותר עמוקות של חיינו – ונשאר עם זאת רגיש ופתוח – לחיוך, לטיול, לפרח, לשיר...

אם יש בכלל נחמה לחיים שנגדעו בגיל שלושים – זו הנחמה.

מחברינו חכמי מדעי החיים למדנו לדעת ששלד האדם – אותו חלק הקובע את צורתנו וקומתנו – אינו בנוי ברובו מחומרים חיים. כמוהו בגזע העץ – על עורקי החיים שבתוכו – הבנוי בעיקרו מסטרוקטורה של תאים שמתו וממשקעים שתהליכי החיים הותירו בסטרוקטורה הזאת.

בהביטנו אל צמחיית המדבר או ערבות הקור, אותם מקומות בהם החיים אינם אלא מלחמה בלתי פוסקת על עצם הקיום, אנו מוצאים את הדקמות הללו כמרכיב מרכזי יותר, חיוני יותר בחי השלם – וכקובעות לא רק את צורת הצמח, אלא את עצם יכולתו להמשיך ולחיות.

לתא הבודד – המוות הוא רק סוף החיים. לחי השלם – המוות, מות התאים הבודדים, הוא חלק בלתי נפרד מתהליך החיים ומבטיח את עצם קיומם, צורתם ורציפותם.

עם שלם איננו, במובן הזה, אלא יצור חי. ומות הבנים – מכאיב כשיהיה – הוא חלק בלתי נפרד ובלתי ניתן למחיקה מחיינו ומכושר עמידתנו, דרך החותמות שהנופלים הטביעו בנו בחייהם, דרך אמונתם ותקוותיהם ודרך הציווי המתחייב עלינו, הנותרים בחיים מנכונותם ללכת את הדרך הזאת עד סופה.

אך מעבר להקבלה הזאת נבדל גזע הלוחמים מתאי הגזע החי במַבחנה המכריע של רשות הבחירה. גורלו של התא החי נגזר בעיקרו מנסיבות היווצרותו ואין בידו לשנותן. אנחנו בני האדם – בוחרים. יוני שלנו בחר בהשתייכות למשפחת הלוחמים – במודע, בהכרה ובידיעה ברורה מהו מחירה האפשרי של הבחירה הזאת.

אסוננו הוא. עם נלחם על חפירות חייו – ומאבד בהן לא רק את טובי הלוחמים והמפקדים של היום, לא רק את טובי מפקדי האוגדות והגייסות לעתיד לבוא; אנחנו מאבדים לאורך נתיבי הקרבות את העילית של נושאי פוטנציאל היצירה הרוחנית שלנו: את המשוררים, הסופרים, ההוגים ואנשי המדע ואת עמודי התווך לעתיד של תנופת העשייה בכל תחומי החיים והחברה.